

Талько Є.,
студент,
Хом'як І.В.,

*кандидат біологічних наук, доцент кафедри екології та географії
Житомирського державного університету імені Івана Франка, м. Житомир*

СИНТАКСОНОМІЯ РУДЕРАЛЬНИХ ФІТОЦЕНОЗІВ МІСТ ЖИТОМИРА

Дослідження урбаністичної рослинності є одним із важливих сучасних напрямків фітоценології, який активно розвивається в усьому світі. Тому результати дослідження урбаністичної рослинності мають неабияке теоретичне та практичне значення. У першу чергу актуальність вивчення цього питання полягає у тому, що синантропні рослини є важливим елементом середовища життя людини. Кожна із них пов'язана з людиною не тільки через спільний простір поселень, але і через безпосередню залежність від її діяльності. Синантропізація – є одним із найбільш чітко виражених наслідків впливу антропогенного фактору на природну рослинність, тому на неї в наш час звертається велика увага.

Вивченню різноманітності синантропної рослинності на сьогодні приділено недостатньо уваги, що відкриває великі можливості у дослідженні та розвитку цієї теми. Вивчення та контроль зміни синантропної рослинності міської території даватиме відповідь на багато питань. Так як природні екосистеми всього світу, нині знаходяться в умовах посиленого антропогенного пресу, то головним запитанням буде антропогенний вплив людини, біотичних та абіотичних факторів середовища рослин, а також розвиток масштабів синантропізації та її вплив (позитивний та негативний) на іншу рослинність місцевості.

Нами вперше оцінено зміни діагностичних видів угруповань синантропної рослинності через призму їхньої динаміки. Було проведено дослідження місцевості згідно з міжнародними екологічними програмами. Результати нашого дослідження можна використовувати, як для продовження досліджень синантропної рослинності України, особливо Центрального Полісся.

Синантропну рослинність, в основному, становлять сегетальні та рудеральні рослини. До рудеральної рослинності належать угруповання, що зустрічаються на смітниках, на узбіччях доріг, в інших місцях людини, на покинутих місцях, до сегетальної – агрофітоценози. Кожне з цих угруповань має відмінності у розвитку, становленні та екологічному статусі.

Синтаксономічна схема угруповань рудеральної та сегетальної урбанофлори має такий вигляд:

AGROPYRETEA INTERMEDIO-REPENSIS Th.Müll et Görs 1969: Agropyretalia intermedio-repensis Th.Müll et Görs 1969, Convolvulo-Agropyron repensis Görs 1966: Convolvulo-Agropyretum repensis Felföldy 1943, Poo-Tussilaginetum farfarae R.Tx 1931.

ARTEMISIETEA VULGARIS R.Tx 1950: Artemisietalia vulgaris R.Tx 1947, Arction lappae R.Tx 1937: Leonuro-Ballotetum nigrae R.Tx 1942, Arctio-Artemisietum vulgaris Th.Müll 1972; Sambucetum ebuli Felföldy 1942; Onopordetalia acanthii Br.-Bl et R.Tx 1943, Onopordion acanthii Br.-Bl 1926: Onopordetum acanthii Br.-Bl 1936, Potentilo-Artemisietum absintii Faliński 1965, Dauco-Melilotenion Görs 1966: Artemisio-Tanacetetum vulgaris Br.-Bl 1931. Berteroëtum incanae Siss 1950, Dauco-Picridetum hieracioidis Görs 1966, Echio-Milelotetum R.Tx 1947, Artemisio vulgaris-Echinopsetum sphaerocephali Eliáš 1979

STELLARIETEA MEDIAE R.Tx., Lohmaer et Preising 1950: Centauretalia cyani R.Tx 1950, Aphanenion arvensis R.Tx 1960: Vicietum tetraspermae Kornaš 1950: Polygono-Chenopoditalia J.Tx 1961, Panico-Setarion Siss 1946: Echinochloo-Setarietum Krusem et Vlieger, Polygono-Chenopodion Siss 1946: Galinsogo-Setarietum R.Tx; Aperetalia R.Tx 1960, Aperion-Spicae-venti R.Tx et J.Tx 1960: Centaureo-Aperetum spicae-venti V.Sl 1989, Aphano-Matricarietum R.Tx 1937, Sisymbrietalia J.Tx 1961, Sisymbrium officinalis R.Tx., Lohmaer et Preising 1950: Urtico-Malvetum neglectae Lohmaer 1950, com. Amaranthus. Chenopodion glauci Hejný 1974 Chenopodietum glauco-rubri Lohmeyer in Oberdorfer 1957, Erigero-Lactucetum serriolae Lohm. 1950 ap. Oberd. 1957.